



Dato: 30.09.2026

INNSPILL TIL OMSTILLINGSKOMMISSJONEN FRA NTL – NORSK TJENESTEMANNSLAG

NTL er fagforbundet for ansatte i staten og virksomheter med offentlig tilknytning. For NTL er det viktig med en bærekraftig utvikling der hensynet til miljø og rettferdig fordeling mellom fattige og rike land setter rammen for økonomisk vekst og forbruk. Forbruks og produksjonsmønstre må legges om i hele verden.

Av hensyn til klimaendringer må en rettferdig omstilling av olje- og gassnæringen planlegges med mål om en framtidig utfasing av fossile ressurser. Lofoten, Vesterålen, Senja og andre sårbare områder må varig vernes som petroleumsfrie soner.

På denne bakgrunn mener NTL at regjeringen må la omstillingskommisjonen gjøre sitt arbeid før den legger fram den varslede stortingsmeldingen om petroleumssektoren.

Vi har i tillegg følgende innspill som vi også leverte som en del av vårt hørings svar til klimautvalgets NOU: «omstilling til lavutslipp – veivalg for klimapolitikken fram mot 2050».

NTL mener at Klimautvalgets rapport på en god måte viser hva som skal til for at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050, basert på en kunnskapsbasert og helhetlig politikk som dekker alle sektorer. Dette er en viktig rapport som først og fremst fortjener støtte fra alle som er opptatt av klima, miljø og grønn omstilling.

Det må bli slutt på at en vedtar ambisiøse klimamål og deretter avlyser mange av de tiltakene som skal til for å nå målene. Dersom én sektor skal skjermes, blir byrden større for de andre. Og dersom vi ikke får fart på omstillingen nå, vil vi måtte gjøre bråere og mer smertefulle endringer seinere. En langsiktig og forutsigbar klimapolitikk med en klar retning vil derfor også være viktig for å sikre et omstillingsdyktig næringsliv og trygge arbeidsplasser, men først og fremst for planeten vår.

På samme måte som staten har tilrettelagt for at oljenæringen har kunnet vokse gjennom en aktiv næringspolitikk og reguleringer, må staten nå legge til rette for en overgang til framtidsrettede, klimavennlige næringer. Kompetansebehovsutvalget har vist til at høy aktivitet i olje- og gassnæringen kan bremse kompetanseoverføring til andre næringer fordi olje og gass sysselsetter mange personer i yrker som arbeidslivet generelt, inkludert nye energinæringer, vil ha behov for i den grønne omstillingen. Norsk næringspolitikk må bygge videre på det beste av norsk industribygging for å kunne skape nye, grønne næringer. Næringspolitikken må støtte opp under grønne næringer for at enda flere av dem blir lønnsomme.



Norsk næringspolitikk må ha som overordnet mål å bidra til omstilling til et nullutslippssamfunn og utnytte mulighetene omstillingen gir til verdiskapning og nye arbeidsplasser. Det er store muligheter i det grønne skiftet og Norge har både kompetanse, kapital og teknologi til å lykkes. Myndighetene må ta en aktiv rolle i omstillingen og legge til rette for innovasjon og næringsutvikling. Den grønne omstillingen må gjennomføres på en måte som ivaretar viktige naturverdier og hensynet til samiske næringer og interesser.

Det offentlige må i tillegg sette av mer ressurser til forskning på, og utvikling av mer effektive, fornybare og miljøvennlige måter å framskaffe, omforme og forbruke energi på i omstillingen mot nullutslippssamfunnet.

Erfaringsmessig vet vi at all omstilling, liten som stor, kan bli møtt med motstand. En viktig forutsetning for å lykkes er at byrdene fordeles rettferdig og at alle gis mulighet til å delta og være en del av løsningen. Åpenhet er derfor viktig. De riktige valgene for fellesskapet må ikke stoppes av skjulte maktstrukturer og sterke økonomiske egeninteresser. Knappe ressurser må ikke monopoliseres eller beslaglegges i jakt på kortsiktig fortjeneste. For å oppnå målet kreves politisk lederskap med vilje og standhaftighet og evne til å jobbe langsiktig og fokusert.

For NTL og våre medlemmer er dette ekstra viktig. Vi opplever at selve Velferdsstaten står på spill, og at felleskapets inntekter må sikres på en robust og forutsigbar måte. Velferdsstaten er samtidig vårt viktigste verktøy for å sikre at omstillingen blir både grønn og rettferdig. Staten må skape trygghet for omstilling, trygghet for virksomhetene og trygghet for enkeltmenneskene. De som står i midten av omstillingen skal ikke bære kostnadene selv, det er felleskapets ansvar. Og det er det som er rettferdig omstilling.

Med hilsen

NORSK TJENESTEMANNSLAG